

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-é) 4. Telefonszám: Reggeltől este kilenc óráig 232, azonként 10 vagy 2-42. Egyes szám ára: 4 lei, Bukarestben 5 lei, Magyarországon 20 fillér, Ausztriában 20 garas, Jugoszláviában 3 dinár, Csehszlovákiában 1 Čk. Hirdetések díjazás szerinti.

**GAZDASÁGPOLITIKAI
NAPILAP**
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DE

Előfizetési árak: Temesvárott és vidéken házhoz kézbesítés havonként 60 lei, negyedévre 160 lei, félévre 300 lei, egész évre 600 lei. — Külföldön havonként 90 lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei, postai kézbesítéssel együtt. Állami tisztviselők és nyugdíjasok 20% kedvezményt élveznek.

1928 / VASÁRNAP / FEBRUÁR 12   ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI   TIMIȘOARA, IV. ÉVF. / 34. SZÁM

KAMARAI PÓTVÁLASZTÁS SZÖRÉNYBEN. Bukarestből jelentik: A belügyminiszter március hó huszonharmadikára tüzte ki az elhalálozás folytán megüresedett ismaili kerületben, valamint a Popovici György dr. elhalálozásával ugyancsak megüresedett szörényi kerületben a kamarai pótválasztásokat. Ismailban Jorga tanár lép fel, akinek egyetlen párt sem állít ellenjelöltet, míg Szörényben erős választási küzdelemre van kilátás. Ott kormánypárti programmal Cornean Kornél dr. lugosi prefektus lép fel.

A BIRTOKPER A NÉPSZÖVETSÉG MÁRCIUSI ÜLÉSSZAKÁN. Genfből jelentik: A Népszövetség főtitkári hivatala most tette köze a március ötödikén kezdődő negyvenkilencedik népszövetségi ülészak napirendjét. A napirend huszonöt pontból áll és ezek között szerepel a román-magyar birtokper, továbbá a szentgotthardi incidens.

HAMIS BANKJEGYEK ÁRASZTJÁK EL AZ ORSZÁGOT. Kolozsváról telefonálják: A kolozsvári rendőrség bünyügyi osztálya tegnap a Banca Nationala központjából átiratot kapott, amely szerint az utóbbi időben nagy mennyiségű hamisított bankjegyek kerültek forgalomba. A Banca Nationala fiókintézetei szinte garmadával küldik be a központnak a hamis bankjegyeket, anélkül, hogy azok eredetét meg lehetne állapítani. Az ezer leies hamisítványokon kívül különösen száz leies hamis bankok vannak nagy tömegben forgalomban. A kolozsvári rendőrség véleménye szerint a száz leies bankjegyeket valószínűleg Csehszlovákiában hamisítják és onnan csempézik be az országba.

DÖNTŐBÍRÓSÁGI SZERZŐDÉSEK. Washingtonból jelentik: Döntő lépés történt az iránt, hogy az Unió és Nagybritannia, valamint az Unió és Japán között megkezdjék a döntőbírói szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat. Az Unió erre vonatkozólag levelet küldött Angliának és Japánnak és a levélhez mellékeltek egy szerződéstervezetet is.

KIRÁLYOK TELEFONBESZÉLGETÉSE. Madridról jelentik: Február végén London és Madrid között létrejön a közvetlen telefonösszeköttetés. A forgalmat az angol és spanyol királyok személyesen fogják megnyitni, utánuk pedig Baldwin és Primo de Rivera miniszterelnökök fognak beszélgetni.

A szégyen és gyűlölet gyermek a numerus clausus törvénye

Budapest, február 10.

A magyar parlament tegnap kezdte meg a numerus clausus részletes vitáját. A gyűlés megkezdésekor mindössze harmincegy képviselő volt a teremben és csak nehezen tudtak negyven képviselőt összehozni, hogy az ülést meg lehessen nyitni. Várna i szocialista képviselő végre megkezdhette beszédét. Kijelentette, hogy a numerus clausus a szégyen és a gyűlölet gyermeke. Az országban nin-

czen tanulási szabadság. A kormány csak külföldi nyomásra módosítja a numerus clausust. A módosítás azonban nem hoz javulást. A beszéd alatt a teremből lassankint kiszálingóztak a képviselők és Sándor Pál megállapította, hogy már csak tizenöt képviselő volt a teremben. Várnai végül kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el. Baracs Marcell a vallások egyenlőségéről beszélt és hangoztatta, hogy a zsidóság felekezeti és nem faj.

Petrovác közbekiált: A cionisták mást mondanak. Bródi Ernő: Semmi közünk a cionistákhoz! Zsidóvallású magyarok vagyunk! Baracs hangsúlyozta, hogy elég volt már a numerus claususból. A javaslatot nem fogadja el. Klebelsberg kultuszminiszter szólalt fel váratlanul. Hangsúlyozta, hogy a mai kormány nem antiszemita. Utána Kéty Anna szocialista szólalt fel, aki a javaslatot nem fogadja el.

Tumultus és közelharc

Jellemezte a kamara tegnapi ülését, melyen a fegyelmi bizottság bánsági képviselőt is kizárt a tárgyalásokból

Bukarest, febr. 11.

Botrány, kavargás, hangos tumultusok és közelharc jellemzi a kamara két legutóbbi ülését. A csütörtöki ülés végén az izgatott hangulat annyira elfajult, hogy miniszterek és képviselők egymásnak rohanva tettelegességre vetemedtek. Az ülés már izgatott légkörben kezdődött. Duca és a nemzeti parasztpárt között kíméletlen szóharc fejlődött, majd az ülés végén Dobrescu nemzeti parasztpárti képviselő és Lupu munkaügyi miniszter formálisan összeverekedtek.

Lupu torkon regadta Dobrescut, aki erre öklével a miniszter arcába csapott. A csütörtöki ülés izgalmas levegője érezte a hatását a tegnapi délutáni ülésen is, amely ugyancsak botrányos jelenetek hosszú láncolata volt.

Manoilescu-Strunga elnökölt a tegnapi ülésen, amelyen a kormány tagjai csaknem teljes számban jelentek meg. Az előző ülés jegyzőkönyvéhez Lupu dr. szólalt fel és utalt arra, hogy a csütörtöki ülésen lelkiismeretlen elemek rágalmakkal illették a minisztereket. Követelte, hogy a parlament tekintélyét minden eszközzel óvják meg. Alig hangzott el ez a két mondat Lupu beszédéből, mire nagy botrány tört ki. A többség és az

ellenzék tagjai kölcsönösen éles szavakkal támadtak egymásra. Közben Manoilescu elnök rendre utasította Maniu Gyulát, mire a vihar még fokozódott és a képviselők minden oldalról izgatottan a terem közepére tödultak.

A nagy zajban az elnök Vaida Sándort, Madgearut, P. Joanitescut, Bocu Szevért és Dobrescut a fegyelmi bizottság elé utalta. Ez a gesztus olaj volt a tüzre és a zaj ekkor oly elemi erővel viharzott fel, hogy az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

Szünet közben összeült a fegyelmi bizottság és az ülésnek újból való megnyitása után Juca előadó előterjesztette a bizottság javaslatát, mely szerint a kamara Dobrescut harminc napra, Bocu Szevért, Madgearut és P. Joanitescut öt-öt napra zárja ki az ülésekről, Vaida Sándort pedig dorgálják meg. Az ellenzék újabb lármával fogadta a fegyelmi bizottság javaslatát, amely ellen Maniu nemzeti parasztpárti tiltakozik, mert a fegyelmi bizottság nem volt batározatképes.

Juca előadó tagadta Maniu állítását, ami a közbekiáltások újabb áradatát provokálta. Vaida Voevod Sándor erősen közbeszólt:

— Ugyalátszik, hogy a házszabályokat csak az ellenzékkel szemben alkalmazták. Lupu: Nem lehet tünni, hogy az ellenzék állandóan inparlamentáris kifejezésekkel illesse a többséget. Követeli, hogy tartsák tiszteletben annak a helynek a méltóságát, amelyet elfoglalnak.

Az ország részére az ellenzék igen szomorú látványt nyújt és a parlament tekintélyét aláássa. Az ország nyugalmat és komoly munkát kíván.

Lupu beszédét állandóan félbeszakította Popovici Mihály, mire a többség hangosan követelte, hogy őt is utasítsák a fegyelmi bizottság elé.

Elnök erre eleget tesz a többség kívánságának és újra felfüggeszti az ülést. Ezalatt a fegyelmi bizottság újlagos határozathozatalra ült össze.

A kamara újból való megnyitása után Vajda beszélt. Erősen bírálta a kormányt, amiért a fegyelmi bíróság elé akarta a többség állítani. Az elnök megvonta Vajdától a szót. Rauca olyan szót kiáltott a többség felé, melyet nem lehet leírni. Azt mondja, hogy ezt a szót Popovics is használta Lupuval szemben. Lupu kijelenti, hogy Popovicit nem provokálja, mert csak urakkal párbajozik. Erre nagy zaj támad.

Alapítva 1863.   **Elsőrangú különlegességi férfidivatüzlet**   Alapítva 1863

WEISMAYR

Temesvár, Belváros

Frakkingek, gallérok és kézelők, mellények, sálak, harisnyák, zoknik, nyakkendők, zsebkendők, keztyűk, nadrágtartók, harisnyatartók, kézelő- és ingmellgombok. Jateleinóraláncok. Gazdag választék! :: Olcsó árak!

Furfangos ügynök

Temesvárról be akarta csapni a csiki gazdákat, de a székely góbék tuljártak eszén

Temesvár, február 11.

Tegnap reggel a Magyar Párt irodája előtt négy idegen férfi várakozott. Sokáig állodgáltak ott, ami feltűnt Páll György dr. főtitkárnak és megkérdezte, hogy mi járatban vannak.

— Kelemen urat várjuk, akinek a temesvári Magyar Pártban ma délelőttre adtunk találkozót.

Páll György dr. a négy férfit beinvitálta az irodába. A négy idegen ember Gyergyószentmiklósról jött: Lázár Sámuel városi tisztviselő, aki a hatóság megbízásából jött három társával, ifjabb Márton Lajos, Kemencs József és Selyem Balázs gazdákkal. Hamarosan elmondták, hogy miért is jöttek Temesvárra.

Csikmegye községit néhány hét előtt végigjárta egy ügynök, aki Kelemen néven mutatkozott be. Közölte a gazdákkal, hogy

az Atlanta nevű temesvári bank abban a helyzetben van, hogy a székely gazdáknak hosszú lejáratú dollárkölesont hajlandó folyósítani és pedig mindössze kilenc százalékos kamat ellenében.

A csikmegyei gazdák kaptak az alkalmon. Gyergyószentmiklóson és környékén az emberek rajokban keresték föl Kelemen, aki nyomtatványokat hagyott náluk. Ezeket a nyomtatványokon különböző kérdésekre kellett válaszolni. Mi a nevük, mennyi földjük van, tehermentes-e az és ha nem, mennyi a betáblázott adósság rajta, milyen minőségű a föld, mit természetnek rajta és végül: mennyi kölesont óhajtanak. Gyergyószentmiklósról és környékéről a gazdák egyre-másra besere a kitöltött kérdőíveket. Kelemen válaszolt is a bejelentésekre.

A gyergyói székelyek kijelentették, hogy províziót előre nem hajlandók fizetni, azonban mihelyt a dollárbankokat megkapják, meghálálják Kelemen fáradozását.

A múlt hét elején aztán sorra érkeztek Gyergyóba az értesítések, hogy jó lesz az egy százalékos províziókat készen tartani, mert az Atlanta-bank a napokban foglalkozik a kölesönkérelmekkel. A gyergyói góbék a maguk furfangos székely oszúkkal akkor azt gondolták, hogy megnézik maguknak azt a bankot, amely amerikai pénzintézetekkel áll összeköttetésben és rajtuk segíteni akar. Elhatározták, hogy a kölesönkérők közül hármat elküldenek Temesvárra és velük adják Lázár Sámuel városi tisztviselőt is, hogy az vigyázzon a megegyezésnél, ha őket netán cserbenhagyná a saját okosságuk.

A kölesönkérők fejenként kétszáz lelt adtak össze a küldöttség utiköltségére. A küldöttség pedig elindult Temesvárra és erről értesítették Kelemen, akinek a Magyar Pártnál randevut adott, ahol azonban hiába várta.

A Magyar Pártban aztán közölték velük, hogy alighanem szélhámosnak estek áldozatul. De a biznyság kedvéért Páll György dr. főtitkár elment a gyergyóiakkal a törvényszék cégjegyzői hivatalába, ahol kiderült, hogy Temesvárott semmiféle Atlanta nevű bank nincsen. Ez a körülmény már kézenfekvő bizonyíték volt arra, hogy az a bizonyos Kelemen nevű ügynök nem jár egyenes úton. Megakarták keresni Kelemen és elővették a nyomtatványát: hátha rajta van azon valami pontos cím. Nem volt bizonyos. A temesvári Atlanta-bank rajta szerepelt ugyan, de utca és házszám nélkül. Viszont egyikük felfedezte, hogy a nyomtatvány a Gutenberg-nyomdában készült. Elmenének hát

oda. Ott sem tudták nekik megmondani, hogy Kelemen hol lakik, de kijelentették, hogy

egy Kelemen nevű ember tényleg náluk esínáltatta a nyomtatványok egész seregét és azokért tartozik is még vagy tizenkétezer leiel.

A nyomtatványok között van olyan szövegű is, amely azt mondja, hogy az Atlanta-bank a kért dollár kölesont megszavazta. Ezekből a nyomtatványokból Kelemen a múlt hét elején át is vett néhány ezret. A nyomdában

azt hitték, hogy a székelyek a tizenkétezer leit jöttek fizetni, de csalódva értesültek az ellenkezőről.

A gyergyóiak erre uton-utfélen érdeklődtek Kelemen ügynök után. Sikerkült is nekik kiszimatolni, hogy csakugyan létezik Temesvárott egy ilyen nevű ügynök, ez azonban nem a legjobb hírnévnek örvend. A gyergyóiak most már dühösen tovább keresik emberüket. Jaj neki, ha megtalálják.

Kubán Endre.

Győz az igazság

a színházépítés kérdésében és a temesvári lapok sorra igazolják a Déli Hírlap kritikáját

Temesvár, február 11.

A Déli Hírlap cikke a temesvári színház építészeti hibáiról általános feltűnést keltett. Ezt a feltűnést növelte Georgevici Lucian dr. főpolgármester cáfolni akaró nyilatkozata, mert ezzel alkalmat adott a többi lapnak is arra, hogy az ügygel foglalkozzék. A kérdéssel foglalkozva pedig a lapok az igazságnak megfelelően nem tehetek mást, mint igazolták a Déli Hírlap komoly és helytálló kritikáját. A Banater Deutsche Zeitung után a Temesvári Hírlap ír a polgármester nyilatkozatáról, amelyről megállapítja, hogy annak kijelentései egyáltalában nem megnugatók. A Temesvári Volksblatt szintén visszautasítja azt a gyanúsítást, mintha a jogos kritika gyakorlása az állampolgári lojalitást sértené.

mester a színházépítés technikai keresztülvételét is védi és kijelenti, hogy a verebek is csiripelik a háztetőkön, hogy a színház nem lett olyan, mint amelyet a temesvári közönség joggal elvárhatott.

Marcu Duilin lehet jó építész, tény

azonban, — írja a német lap társunk — hogy eddig színházat még nem épített és hiba volt olyasvalakire bízni a temesvári színház építését, aki bizonyos mértékben a mi költségünkre akarta véghezvinni első színházi művét. Marcu építész a temesvári színháznál tanulta meg azt, amit majd egy második esetleges színházépítésnél kerülnie kell.

Igazolja alap azon állításunkat is, hogy bizony vannak a nézőtérén nagy számban olyan helyek, ahonnan nem nyílik rendes kilátás a színpadra.

Ha már óriási áldozatokat hoztunk, hogy új színházat kapjunk, akkor igényünk lett volna arra, hogy a legújabb elvek szerint épített színházunk legyen és nem lehetünk megelégedve olyan nézőtérrel, amely nem elégíti

A főpolgármester elhamarkodott nyilatkozatával éppen az ellenkezőt célt érte el, amiért végeredményben hálásak lehetünk neki, mert alkalmat adott a sajtó többi temesvári orgánumának is arra, hogy állításainak cáfolatával a cikkünkben írottak valódiságát igazolják.

A mozdony utasai

olcsón utaztak a mozdonyvezető jóvoltából, aki fegyelmi bíróság elé került

Temesvár, február 11.

A temesvári vasuti fegyelmi bíróság, amelynek vezetője Lahovary Konstantin táblabíró, naponta tart tárgyalásokat. Ujabbán az alábbi érdekes eseteket tárgyalták. Cioescu Miklós turnszeverini mozdonyvezető a mellékjövdelem új le-

hetőségét találta fel a maga számára. Arra a gondolatra jutott, hogy a mozdonyon van elég hely arra, hogy egyik utast is vigyen magával. Így legutóbb már tizenegy személyt helyezett el a mozdonyon, akik Turnszeverinből Krajovára akartak utazni és a mozdonyvezetőnek fejenként negyven

A háziasszonyok

táncolnak

örömben

ha a Belváros, Takarékpénztár-n. 2. sz. alatti üzlethez mennek és ott félig ingyen vásárolhatják a legfinomabb főzelék konzerveket, gyümölcsiz (Jam) befőtt és lekvárokat (Marmelade)

Az olcsó eladás csak rövid ideig tart, azért tanácsos a szükségletet mielőbb fedezni.

leit fizettek. Azonban ezuttal ráfizetett az üzletre. Balota állomáson észrevették a dolgot. Ezért most a Temesvárott működő vasuti fegyelmi bíróság elé került.

A bíróság Cioesurescu Miklóst vétkesnek találta és négy hónapra felfüggesztette a szolgálat alól, két évre pedig kizárta minden előléptetésből.

Aradon az egyik pénztár vezetésével Nedeu János raktárost bízta meg. Mivel ez olyan munkakör, melyet kvalifikált tisztviselőnek kell végezni, Nedeu visszarendelték a raktárba. Nedeu azonban ebbe nem nyugodott bele, hanem leutazott Bukarestbe, ahol kieszközölte, hogy újra rábizzák a pénztár vezetését. Cion János állomásfőnök a pénztárátadásnál való közreműködéssel Halmos ellenőrt bízta meg, aki mellé Bradescu és Sredan forgalmi tisztviselőket delegálta. A két forgalmi tisztviselő méltatlankodott, hogy Nedeu ismét pénztárkezelő lesz, holott nincsen megfelelő hivatalnoki képzése. Az állomásfőnök Bradescu és Sredan magaviseletében a szolgálati engedelmesség megtagadását látta és feljelentést tett ellenük a fegyelmi bíróságnál. A bíróság tegnap foglalkozott ezzel az ügygel, azonban még nem hozott döntést, mert előbb tanut kíván kihallgattatni. A tárgyalást március 6-án folytatják.

Pites Valér állomásfőnök volt Livádián, ahonnan különböző szabálytalanságok miatt elhelyezték. Pites erre leutazott Bukarestbe és összeköttetései révén sikerült neki az áthelyezést hatályon kívül helyeztetni.

Az ősz folyamán újból elhelyezték Pites Valért és mint forgalmi tisztviselőt a piskii állomásra osztották be. Megint megpróbálkozott, hogy az áthelyezés visszavonását kieszközölje és Bukarestbe utazott.

Felettes hatósága azonban időközben intézkedett, hogy az állomást az új főnök vegye át. Minthogy Pites Valér távol volt, a penztár az igazságszég felhatalmazására nyitották fel. Az átadás órán megállapították, hogy Pites a pénzkezelést hanyagul végezte, aktái is nagy rendetlenségben voltak, azonkívül a pénztárból hiányzott tizenegyszer lelt, melyet köteles lett volna az aradi Kornis-cégnek kifizetni, amit azonban elmulasztott. Mindezzel ügyek miatt Pites Valér a fegyelmi bíróság elé került, amely most három hónapi szolgálat alól, azonkívül két évi időre minden előléptetésből kizárta.

Apja gyilkosát

üldözte a mítsem sejtő rendőr

Budapest, február 10.

Csepel és Szigetszentmiklós határában az úton, amelyen állandóan nagy a forgalom, kegyetlen gyilkosság történt. Bucsai Sándor hetvenhat esztendősd gazdálkodó, aki öreg kora dacára még igen jó erőben van, reggel a földjére indult dolgozni. Az úton szembejött vele a nálánál jóval fiatalabb Páll Sándor gazda. A kezében baltát vitt, amelyet hanyagul lóbált. Mikor Bucsai elé ért, egyszerre magasra emelte baltáját és azzal Bucsai fejére csapott. Hirtelen kirántotta a baltát a sebből és másodszor is rácsújtott áldozatára. Valószággal kétféle hasított Bucsai Sándor fejét, aki holtan rogyott össze. A szemtanúk rendőrt futottak és üldözőbe vették a menekülő Páll Sándort. Ez eldobta magától véres baltáját és úgy rohan tovább. Végre sikerült a gyilkost elfogni, mire visszakisérték áldozatához. A rendőr aztán lehajolt a földön heverő aggastyánhoz, letörölte annak arcáról a vért, majd rémülten felkiáltott:

— Szent Isten! Megölték az apámat! Pállós a rendőrségen bevallotta, hogy régóta haragosa volt Bucsainak, aki szomszédja. Haragjában végre is elhatározta, hogy meggyilkolja. Pállós Sándort letartóztatták.

Jogi csodabogár

Mikor a tulajdonos főbérloje, majd albérloje lesz saját szállodájának, mint ilyen először őt lakoltatják ki, most ő lakoltatja ki bérloit

Temesvár, február 11.

A Korona szálloda kilakoltatási ügyéről már több ízben megemlékezünk. A Korona szállodának bérleti viszonya nemcsak jogi szempontból, hanem egyéb körülményeinél fogva is rendkívül érdekes. A Korona szálló ingatlanainak tulajdonjoga felerészben a esőbkerült Fiatska a Bélát, felerészben pedig Haunold Ceciliát illette meg. A Fiatska Bélát illető részt a tavaly októberben megtartott esődárverésen Koppány Vilmos volt szénator vette meg. A vétel ellen azonban utóajánlat érkezett és annak során Éles Géza dr. és Éles Béla dr. aradi ügyvédek vették meg a szálló felét.

Amikor a fizetés határideje elérkezett, Élesék nem fizették le a vételárát és így a telekkönyvi hatóság újabb árverést tűzött ki, amelyet a jövő hónapban tartanak meg.

A szálló másik felének tulajdonosa Haunold Cecilia 1926 tavaszán bérleti szerződést kötött Éles Géza dr., Éles Béla dr. és Ábrám Simon aradi lakosokkal, akik Haunold Ceciliától bérbé vették a tulajdonát képező szálloda, étterem és kávéház, valamint a pincehelyiség felét évi kétszáz ezer leier és nyolc vagon búzáért. Miután Élesék már előzetesen a másik részre Fiatskával megállapodást létesítettek, így az egész szálloda bérletét bírták, most ezt albérletbe adták Haunold Ceciliának.

Ezzel az a furesza jogviszony állott elő, hogy Haunold Cecilia saját tulajdonának albérloje lett és egyben főbérleti viszonyban is állott Éleséssel.

Később olyértelmű megállapodás történt, hogy Élesék búzáat nem adnak, hanem azt készpénzben rekompenzálják, míg Haunoldné az étterem, kávéház és pince bérletéért Éleséknek évi kétszáz ezer leier bért fizet. Egyideig ebből a bérleti viszonyból semmiféle kellemetlenség sem támadt. Jöttek azonban a súlyosabb viszonyok, a nehézségek gazdasági helyzet, megcsappant az idegenforgalom és Haunoldné 1927 május hó elsején nem tudott eleget tenni szerződésbeli kötelezettségének. Erre Élesék kilakoltatási pert indítottak ellene. A kilakoltatásnak a temesvári járásbíró és a törvényszék is helyt adott. Haunoldné ellen az ítélet azonban csak jogilag állott fenn, mert azt nem fogadták el és Haunoldné a valóságban továbbra is a bérlet birtokában maradt.

A tavaly novemberi házbérnegyednél Élesék jutottak fizetési zavarokba, de közben a szálloda felére vonatkozó bérleti szerződést Haunold Cecilia megkérdezése nélkül ártírták Ábrám Simon nevére.

Miután azonban nem tettek eleget fizetési kötelezettségüknek, Haunold Cecilia most már Élesék kilakoltatását kérte a temesvári járásbíróstól.

Keresetében Haunoldné előadta, hogy a kilakoltatási ítélet kapcsán őt már albérleti jogviszony nem fűzi Élesékhez és így mint tulajdonos egyenes bérleti viszonyban áll velük. Miután nem fizettek házbért, joga van a szerződés felbontását és a kilakoltatást kérni.

A temesvári járásbírósnál P. Kovács Kornél dr. járásbíró három hónapon át tárgyalta ezt az ügyet, míg végül tegnap kihirdette az ítéletét. E szerint

Éles Géza dr., Éles Béla dr. és Ábrám Simon március hó elsején

felebbezésre való tekintet nélkül kötelesek a Haunold Cecilia tulajdonát képező fél szállodarész bérletéből kivonulni és azt Haunold Ceciliának átadni.

Az ítélet indokolása kimondja, hogy abban a pillanatban, amikor az Élesék részéről Haunold Cecilia ellen indított kilakoltatási per ítélete jogerőssé vált, tekintet nélkül arra, hogy azt végrehajtották-e vagy sem, megszüntnek tekintendő az albérleti viszony és Élesék kötelesek lettek volna a bért Haunold Cecilia kezéhez fizetni. Az ügygel még a temesvári törvényszék is foglalkozik.

Kettészelt villamos

rémes katasztrófája egy elszabadult tehervonat száguldó kocsijai miatt

Páris, február 10.

Terville és Diedenhofen között este egy tehervonat több kocsija lekapcsolódott és a lejtős pályán egyre fokozódó sebességgel kezdett visszafelé rohanni. A vasuti pályát egy helyen villamos sínpar keresztezi. A kereszteződés helyén éppen akkor ment keresztül egy villamoskocsi, amelynek huszonnyolc utasa volt. Ezek legnagyobb részt bányászok és tisztviselők voltak, akik egész napi munkájuk után vidáman beszélgetve igyekeztek hazafelé, ahol már várták őket

feleségeik, gyermekeik. Az örület sebességgel haladó elszabadult szerelvény belerohant a villamos kocsi és azt valósággal ketté szelte. A következő pillanatban recsegés-ropogás, kiáltás, jajgatás, nyögés hallatszott. A szerencsétlenség színhelyére azonnal kihívták a mentőket és a tűzoltókat, akik lázasan láttak neki a romok eltakarításának. Hajnali három óráig a domb magasságnyi romhalmoz alól tizenhat halottat és nyolc súlyos sebesült szedtek ki.

Parasztruhás pap

gyanus volt a rendőrtisztnek, amiért igazolásra szolította fel s arculütötte

Temesvár, február 11.

Szinte mulatságos ügy került tegnap a temesvári ítélőtábla elé. Az eset előzményei néhány óra nyulnak vissza és főhőse Juga Laurentiu csucsa lelkész. Juga szabad idejében, hogy megélhetését jobban biztosítsa, almakereskedéssel is foglalkozott. Egy ilyen üzleti körútján az aradmegyei Pécskára is elvetődött. Mihail Grigore pécskai szubkomiszárus egyik éjjeli razziazó körútra indult és a vendéglőben parasztruhás férfit látott, aki bor mellett ült. A parasztruhás férfi igen jó hangulatban volt és egyszerre így kiáltott fel:

Romániában még a kenyérre való sem lehet megkeresni, rossz állapotok vannak.

A komiszárusnak gyanus volt az idegen és egyik detektívjét az asztalhoz küldötte igazolás végett.

A parasztruhás férfi erre fényképes igazolványt vett elő, amelyből kiderült, hogy ő Juga Laurentiu csucsa lelkész.

A fényképpel azonban baj volt, mert ott a lelkész papi ruhában állott, míg itt paraszt gunyában volt. A komiszárus ezért felszólította, hogy kövesse a szigancára. A lelkész azonban erre nem volt hajlandó, mire dulakodás támadt közöttük. A hatósági közeg azt

hitte, hogy áruhába öltözött kommunistaival van dolga és a próba kedvéért megrángatta a lelkész bajuszát, tázást nyert.

A lelkész igazolta kiletét és előadta, hogy ő gyakran szokott parasztruhában utazni. Ezután Mihail komiszár ellen hivatalos hatalommal való visszaélés és könnyű testi sértes miatt feljelentést tett.

Mihail komiszár időközben kilépett a rendőrség szolgálatából. Az aradi törvényszék a volt komiszárt bűnösnek találta és husz napi fogházra ítélte. Tegnap tárgyalta az ügyet a temesvári ítélőtábla, ahol a volt rendőrtiszt védelmét Bóttéz Demeter ügyvéd látta el. A védő hivatkozott arra, hogy a papot a fényképen egészen más ruhában látta, életben pedig parasztruhában volt. Az ütés és a bajuszrángatás viszont abból a vitából adódott, hogy a pap nem volt hajlandó a rendőrtisztet a szigancára követni. Kérte a védő enyhítő körülménynek betudni azt is, hogy Pécska a határszélen fekszik és az idegen parasztruhás ember méltán keltett benne gyanút. A tábla megsemmisítette az aradi törvényszék ítéletét és Mihail három ezer leier pénzbírságra ítélte.

Az ipari hitelek

kérdésének törvényes rendezése záloglevelek kibocsátása által

Temesvár, február 11.

A romániai nagyipar, de különösen a kisipar a nyomasztó gazdasági helyzet, a pénztelenség és ennek következtében beállott dekonjunktura folytán élethalál harcot vív. Mindezen körülményekhez járulnak még az elviselhetetlen adóterhek, amelyek miatt az elmúlt esztendőben egyedül Temesvárott többszáz iparos adta vissza ipar-engedélyét. Kinestári elnyomatás helyett állami támogatás és adómege-

nyomítások helyett olcsó hitel tudna volna megmenteni a haladó ipart. A mint más országokban is az állami segítségére a számtalan nehézséggel küzdő iparostársadalomnak.

Jelenleg Magyarországon új formában és merőben eredeti alapokon akarják megoldani az ipari hitelek kérdését. Törvényjavaslat készült, mely legközelebb már a parlament elé kerül. A javaslat lényege az, hogy a hitelt az ipar kapja és garanciája

az iparvállalat egész lekötött vagyona. A magyarországi nagybankok ajánlatot tettek a kormányának, hogy érintkezésbe lépnek külföldi pénzesportokkal, amelyeknél elhelyezik az ilymódon kibocsátott ipari zálogleveleket, vagyis közreműködnek a nagyszabású tervhez szükséges külföldi tőke megszerzésében. A magyar bankoknak az iparral szemben követett hitelpolitikája eddig az volt, hogy csak teljes biztosíték, sőt számos esetben csupán zálog ellenében adtak olyan rövidlejáratu hiteleket, amelyek éppen terminusuk rövidsége miatt nem szolgálhatták a kitűzött célt, a beruházásokat. A szerencsés kézzel megalkotott javaslat ezzel szemben gondoskodik a hosszulejratu hitelek megszerzéséről is, amennyiben kimondja, hogy a kibocsátó intézet csak a teljes vagyon harmine százalékaig adhat hosszulejratu hitelt, tehát teljes biztosítéka van annak, hogy a precízul megállapított vagyonnak 70 százaléka tiszta vagyónként fog fennmaradni. Ilyen hosszulejratu ipari záloglevelek kibocsátása lehetővé teszi a vállalatok számára tervszerű üzleti politika folytatását, az üzemi menetét gátoló kisebb rövidlejratu hitelek konszolidálását. A példa csábító. Meg kell teremteni nálunk is azokat az előfeltételeket, melyek a kérdés hasonló rendezését lehetővé teszik, hogy különösen a esatolt területek ipara ismét arra a reprezentáló helyre jusson, melyet hosszú időn át elfoglalt.

Visszavonják a Banca Nationala rendeletét

Bukarest, február 11.

A talános feltűnést keltett és sokfelé hárta am a korrendéletet, amely szerint az egyes pénzüzetek többek között kötelesek jelentést tenni, hogy a részvényeseik milyen nemzetiségűek. A bukaresti sajtó, a kormánylapok kivételével, éles kritika alá vette a Nemzeti Banknak általunk is ismertett eme rendeletét. A sajtó több szempontból bírálta a Nemzeti Bank intézkedését és arra az álláspontra jutott, hogy az szinte érthetetlen és keresztülvihetetlen. Ugyátszik a hatás, amit a Banca Nationala rendelete előidézett, arra készítette a bank igazgatóságát, hogy rendeletét újabb revízió alá vegye. Mint bukaresti tudósítónk jelenti, a Nemzeti Bank igazgatósága tegnap délután értekezletet tartott, amelyen az eddig kiszivárgott hírek szerint az igazgatóság figyelembe véve az összes körülményeket, elhatározta, hogy a rendeletet nem lépteti életbe, hanem azt visszavonja. A Nemzeti Bank igazgatóságának elhatározása bankkörökben, de az ország lakosságában is meglepedést fog kiváltani.

Eladó

közel a Petőfi-csárdához
2 hold föld (1 hold termő lucernával)
3 szobás lakás, istálló, disznóól és melléképületekkel.

Érdeklődni:

Józsefváros, Begabalsor 20,
magas földszint, ajtó 3. (353)

Zongora

bécsi, rövid, keresztthoros. Új halósobaberendezés és szalonnagarnitúra igen olcsón eladó.

Megbízott:

"CENTRALA" ált. keresk. iroda
Temesvár IV, Bem-u. 13. Tel.: 22-12

Hírek

Fehérrózsza csárdás

A Magyar Négyzet szombati Fehérrózsza-bájlára írta Kálmán Andor, zenéjét szerezte Káló Géza.

Az utcátok busan járom
Arcod halvány mint az álom
Akárcsak a halványszirmu rózsaszál.
Féltelek a hótól, szétlől,
Sok szerelmes szóbeszédétől
Kárt ne tegyen benned, hogy ha mesz-
[sze száll.

Sápadt szirmu fehér rózsza,
Hej ha szived enyém volna
Jaj de nagyon tudnék rája vigyázni.
Soha el nem engednék
Tejbe-vajba fürdetnék

Mert nem szabad a sziveddel cicázni.
Az utcátok vígan járom
Nincs boldogabb a világon
Nekem nyílik a legszebbik rózsaszál.
Nincs jobb dolga a királynak
Sem a dalos pacsirtának,
Aki fent a magas égben vígan száll.
Sápadt arcu fehér rózsza,
Hej megváltozott azóta
Csókkal festem pirosra az orcáját,
Két karommal ölelgetem
Ugy ápolom, melengetem
A kerekföld legszebb piros rózsáját.

Mozaik

Harlekin és Pierot jelmezben járta a bál, de vajjon tudjuk-e honnan származik e név, a vidámság, pezsgő, mámor jelképe? Harlekinnek hívták a mondabeli angol királyt, a vad vad életével lett hírhedt németje előtt. Ő lett a vad ördög személyesítője a korai templomi játékokban, majd a tizenhatodik században már Arlekin lett a neve, mikor felköltözött az olasz színészek színpadára. A tizenharmadik században komikus színelőadó személyesítőjévé súlyodt s mára nem maradt belőle semmi, csak egy jelmez, melyet öntudatlanul hordoz farsang népe a bálban.

Időnkint mindig felmerül a hír, hogy a párisi Louvre Mona Lisájának nemesak a mosolya hamis, hanem kamis ő maga is, tudniillik a kép. A multkoriban a muzeum két igazgatója, midőn a képtár néhány napig zárva állott a nyilvánosság számára, elhatározta, hogy egyszer-smindenkorra véget vetnek a kétkedéseknek annál is inkább, mert ok feltétlenül meg voltak győződve a kép valódiságáról. Ez alkalommal a technikai egyetemen vizsgálták meg a képet, X-sugarakkal világították át, mely eljárással azonnal láthatók lettek Leonardo da Vinci többszörös aláfestései. A mikrografikus vizsgálata viszont kiderítette, hogy a színek kémiai összetétele azonos a renaissance idején használt festőanyagokéval. Mona Lisa tehát ezentul még diadalmasabban mosolyoghat. Senki sem fog többet kételkedni a valódiságában.

Max Reger a világhírű zongorista és komponista egyike a legszellemebb embereknek. Egyszer arról volt szó, hogy a művészi munkát sosem értékelik kellően a művész életében. Nagy művészek és hírességek csak halála után van igaz becsülete,

szólt Reger. A címekről az a véleménye, hogy az a legnagyobb érték bennük, hogy megbosszanthatjuk vele azokat, akiknek nincsen. A háboru alatt egy katonai kórházban kellett volna zongorázni a legénység épülésére. Előbb megkérdezte tőlük:

— Mit akartok fiuk? Kalimpálgjanektek, vagy adjak inkább egy pár jó szivart?

Természetes, hogy a jó fiuk az utóbbit kívánták lelkesedve. Azonnal hozatott nekik ezer darab szivart s félrekapva a kalapját, vígan ment haza zongorázni, — a maga mulatságára.

— Ujabb diplomáciai kinevezések. Bukarestből jelentik: Illetékes körök szerint április hó elején újabb változások lesznek a diplomáciai testületben. Valószínűleg Creceanu washingtoni követ a Vatikánhoz kerül, Arion pedig, a külügyminisztérium jelenlegi kabinetfőnöke Rigába megy az összes balti államok ügyvivője gyanánt. Az sincsen azonban kizárva, hogy Arion budapesti követ lesz.

— Maniu Gyula Krajován. Bukarestből jelentik: Maniu Gyula a nemzeti parasztpárt vezérkarával ma Krajovára utazik, ahol a holnap esti gyűlésen részt vesz.

— A hivatalos lap új igazgatója. Bukarestből jelentik: A régens tanács a kormány előterjesztésére Bunescu Sándor mérnököt nevezte ki a Monitorul Oficial igazgatójává.

— Éjjeli gyakorlat éles töltéssel. Kisenevből jelentik: Tegnap éjszaka a Dnyeszter partján levő román községek a tulsó oldalról valóságos harcizajt kallottak. Ágyudörgés és gép-fegyverropogás töltötte be a levegőt, ami a folyómenti lakosság körében nagy pánikot keltett. Világító rakéták robbantak fel és több éles golyó hatolt át román területre is. A kisen-nevi állambiztonsági vezérfelügyelőség azon a véleményen van, hogy a szovjet hadserege éles tölténnyel éjszakai harcizajt.

— Prostean városi főorvosgyászta. Lugosról jelentik: Prostean Miklós, Krassószörény megye nyugalmazott főügyésze, nyolcvanöt éves korában meghalt. A megboldogult népszerű öreg urban Prostean Oktáv dr. Temesvár város főorvosa és ifjabb Prostean Miklós lugosi törvényszéki bíró édesapjukat gyászolják.

— Jorga Párisba utazott. Bukarestből jelentik: Jorga professzor tegnap este Párisba utazott, ahol a Sorbonne-egyetemen megtartja szokásos előadásorozatát.

— Vaiszlovich bántalmazói a hadbíró előtt. Kolozsvárról telefonálják: A hatodik hadtest hadbíró-sága ma délelőtt kilenc óra tüzte ki Vaiszlovich nagyváradi szállodalajdonos inzultálása ügyében a fő-tárgyalást. Védők gyanánt körülbelül negyvenen jelentkeztek, közöttük Zelea Codreanu is. A hadbíró és a nagymértékben megnyilvánuló érdeklődésre való tekintettel a fő tárgyalást a törvényszék nagy tárgyalótermében tartja meg. Ugyancsak ma tárgyalja a hadbíró-ság tizenhét rombolással vádolt bünperet is,

— Nasta vezérfelügyelő visszautazott Bukarestbe. Nasta Sándor földművelésügyi vezérfelügyelő, aki — miként megirtuk — Temesvárról és a megyében tartózkodott, tegnap meglátogatta Coste Gyula dr. prefektust, este pedig visszautazott Bukarestbe.

— Kinevezések a szerb papság körében. Létics György dr. szerb püspök a következő kinevezéseket eszközölte a szerb egyházmegye klérusában. Dozen Panteleimont a bezdini, Szavics Nikanort pedig a báziai és zlatikai kolostorok vezetésével bízta meg. Joics Germánt temesvári káplánná nevezte ki a Szavics megbízatása folytán megüresedett állásba, míg Szuics Hilarion székelylélkészt a knézi plebánia vezetésével bízta meg. Szókára a püspök Rajcsics Tivadar végzett teológust nevezte ki káplánnak.

— Jóváhagyott temesvári beruházások. Bukarestből jelentik: A legfelső műszaki tanács négy millió lei értékben jóváhagyta a temesvári vilámoshálózat és a vízvezeték kiegészítő munkálatait. A jóváhagyás után a város azonnal hozzákezdhet a tervezett építkezésekhez.

— Costa Foru védi a kommunista vezért. Bukarestből jelentik: A törvényszék folytatta Stepanov Boris kommunista vezér bünperének tárgyalását. Tegnap a védők beszéltek. Costa Foru kijelentette, hogy ellen-sége a kommunizmusnak, de követeli a politikai eszmék hirdetésének szabadságát. A hadbíró-ság ezután megállapította, hogy a meg nem jelent tanuk kihallgatására nincsen szükség, mert a tényállás teljes tisztázást nyert. Délután a zárzó jogán a vádlottak beszéltek. A bíróság Stepanovot nyolc, Zuckermant hét, a távollévő Tijanu Elist tiz évi fegyházra ítélte, a többieket felmentették.

— Vasuton jártak hivatalba. Annak idején, amikor Pop Oktáv vasutigazgató állott a temesvári vasutigazgatóság élén, amelyet önkényesen Aradra helyezett át, sok temesvári vasutasnak az a kellemetlen beosztás jutott, hogy naponta kellett reggel átutaznia Aradra és onnan csak délután térhetett vissza. Mikor aztán a vasutigazgatóság a mult évben visszakerült véglegesen Temesvárra, negyven aradi tisztviselőnek jutott ez a nehéz strapa, hogy kénytelenek voltak naponta vasuton átjönni temesvári irodájukba. A vasuti szolgálat átszervezésével kapcsolatosan ezeket a tisztviselőket fokozatosan helyezték vissza. Tegnap hagyta el az utolsó hét aradi vasuti tisztviselő Temesvárt. Ezek eddig a véglegesen felosztott személyzeti ügyosztálynál dolgoztak.

— „The 2 Hardings” világhírű akrobaták a Royal-kávéházban.

— A bánási mezőgazdasági panaszai. A temesvári mezőgazdasági kamara terjedelmes memorandumot intézett a kormányhoz, amelyben rámutat a mezőgazdaság mai nehéz helyzetére és kéri, hogy a kormány szüntesse meg az összes kivételi intézkedést, másrészt pedig helyezze hatályon kívül a makszimális árakat. Figyelmébe ajánlja a kamara a kormánynak, tegye lehetővé a mezőgazdasági fejlődést oly módon, hogy a gazdáknak olcsó kamat mellett hosszú lejáratú amortizációs hitelt engedélyezzen.

— Cambridgei diáktalálkozó Magyarországon. Budapestről jelentik: A cambridgei diáktalálkozó áprilisban Magyarországra jönnek. Április 11-én Szegeden, 14-15-én pedig Budapesten szerepelnek.

— A józsefvárosi katolikus egyházközség gyermekelőadása. A józsefvárosi katolikus egyházközség f. hó 12-én, vasárnap délután fél 5 órakor a józsefvárosi katolikus elemi fiúiskolában az iskolás gyermekeknek mesedélután tart. Kubán Endre fog szép meséket mondani, amelyeket vetített képekkel is illusztrál.

— Reinhardt amerikai deficitje. Berlinből jelentik: Reinhardt Miksa befejezte amerikai vendégszerplését és társulatával utban van hazafelé. A vendégszerplés hatvanezer dollár deficittel végződött, melyet azonban Kahn Ottó amerikai német bankár fedezett.

— Fiúnak öltözött a csavargó leány. Pécsről jelentik: Magyarboly közelében a határrendőrség elfogott egy fiatal csavargót, aki jugoszláviából szökött át magyar területre. A pécsi ügyészségi fogházba szállították, ahol a lakatosműhelyben dolgozott. A csavargó most megbetegedett és az orvos megvizsgálta. A vizsgálat meg-lépő dolgot tárt fel. Kiderült, hogy a csavargó voltaképpen leány. Tavaly Magyarországon lopást követett el és azért átszökött Jugoszláviába. Most azonban visszavagyódott és azért elhatározta, hogy a gyanyu elkerülése végett fiuruhába öltözik. A kalandos leányt a székesfehérvári javítóintézetbe szállítják.

* Ha Temesvárra jön, kérje mindenütt az ingyenes tájékoztatót (Conducatorul prin Timisoara).

— LÉGI JÁRATOK AZ ÓCEÁN FELÉTT. Washingtonból jelentik: Hoover államtitkár kijelentette, hogy a kormány hozzájárul ahhoz, hogy egy angol szindikátus az Atlanti óceánon rendszeres személyszállító légi járatokat indítson.

A Magyar Dalárda műkedvelőinek előadása a színházban. Február hó 23-án, este mutatják be két temesvári szerzőnek, Kálmán Andornak és Györi Emilnek bájos három felvonásos operettjét. A darab sikere érdekében lázas munkásság folyik úgy a szerzők, mint a műkedvelők körében. A darab betanítását Bakcs László mindenre kiterjedő figyelemmel végzi. A műkedvelő gárda zenekarát Irsay Nándor vezeti. A szebbnél-szebb táncokat Begovits Emil balettmester szerezte és tanította be. A rendezés színei Rudas Jenő tanár, a műkedvelő gárda vezetőjének kezében összpontosulnak. Az előadásra szóló belépőjegyek árusítása megkezdődött és az érdeklődők máris tömegesen jegyeztettek előjegyeket. A rendezőség felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a műkedvelő gárda senkit sem keres fel abból a célból, hogy náluk belépőjegyet eladjon, ellenben kéri az érdeklődőket, hogy belépőjegyeikről idejekorán maguk sziveskedjenek gondoskodni. Az előadásra szóló belépőjegyek Rudas Jenő urnál III. Bulev. Carol (Hunyadi-ut) 14. kaphatók naponta délután 4-6-ig.

— Az antiszemizmusról és annak okairól. A Zsidó Nemzeti Szövetség Kulturális előadásainak keretén belül Dézsi Viktor dr. igazgató vasárnap délután öt órakor a belvárosi izraelita hitközség disztermében előadást tart az antiszemizmusról és annak okairól. Utána valószínűleg Tarlo (Rosenblum) Leon, a vilnai drámai színtársulat tagja a zsidó irókról és azok műveiből fog előadni. Az előadásra a belépés díjtalan és vendégeket szívesen látnak.

* Peronosporafecskendők, oltás-gummi, kerti szerszámok és eszközök leszállított áron kaphatók Schertler Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

— Szeretőjével meggyilkoltatta férjét. Newyorkból jelentik: Oclahama állam Eufania nevű államában hasonló gyilkosság történt, amely miatt Newyorkban nemrég Snyder Ruthot és szeretőjét kivégezték. Egy Thompsonné nevű tizenöt esztendőss. asszony huszonhárom esztendőss. kedvével meggyilkoltatta harminc éves férjét, Thompson, hogy az ennek halálára kötött biztosítás összegét megkaphassa. Mindkettőjüket letartóztatták.

Üzletátvétel

Lukin Johan cipészüzletet Józsefváros, Boulevard Berthelot 3. átvettém s kérem esetleges hitelezőit, hogy 3 napon belül követeléseiket nálam jelentsék be, mert későbbi bejelentéseket nem veszek figyelembe.

Lissy József
Józsefváros, Boulevard
Berthelot 3. (Trafik)

„Raleigh“

az aranyérmes angol motorkerékpár 1928-as modelljei megérkeztek, felülmúl minden más gyártmányt

Vezérképvisező:

Katzky

Timisoara, Strada Mercy 10

Kedvező fizetési feltételek.
368 Eredeti gyári árak.

Hajdani Temesvár

Herodotos és a kolumbácsi legyek

Majdnem ujságírói kacsának tűnik, pedig szent igaz, hogy semmi sem igazabb jobban a történetírás atyja, Herodotos képzeletét, mint Temes és Torontál megyék mai területe. Erről a vidékről beszél ötödik könyve kilencedik fejezetében, mikor azt mondja, hogy »a trákoktól északra eső területekről senki fia sem adhat számot, hogy ott miféle népek laknak, mert úgy látszik, hogy ez egy végtelen pusztaság. Egyetlen népfajról értesülhettem csak, az ugynevezett sigránokról, kik még ruhában járnak, lovaiknak gubancos testük van, szőrük pedig öt ujnyira hosszú. A trákok szerint itt méhek tanyáznak, melyek miatt lehetetlen tovább hatolni, de ez nem valószínű, mert ezek az állatok fázékonyak, az északi vidék pedig bizonyára a hideg égélj miatt lesz lakhatatlan.«

Igy beszél Herodotos 2300 évvel ezelőtt a mai Temesvármegyéről, hová nem lehetett eljutni, mert ott álltak a méhek. De miféle méhek lehetnek ezek? A kolumbácsi legyek! E parányiságuk dacára oly káros állatkák félelme hirtelen juthatott el méhek alakjában Herodotosig. Rettenetes volt a kolumbácsi légyrajzás, minden élő állatot elpusztított, mikor még nem tudták ellene védekezni. Nem esoda, ha félelmetességüket Herodotos előtt a hírvivők fantáziája legyőzhetetlenné fokozta s így bevonultak az antik

történelembe ők is, — a kolumbácsi legyek.

Az erzsébetvárosi Rozália kápolnáról sokan azt hiszik, hogy a pestis emlékére épült. Ez tévedés, mert már azelőtt is megvolt, csak tatarozták, átépítették. 1793-ból az egyik temesvári városi tanácsi jegyzőkönyv szerint »a városi tanács kötelezi magát és hitet tesz, hogy a pestis megszünte emlékére a Belgrádi kapun kívül eső kápolnát tökéletes jó karban felépíti.« Akkor már legalább is tíz év óta állott fenn a kápolna. A jezsuiták rendház története közli, hogy a superior már 1727 május 2-án processziót vezetett a kápolnához.

Magyarország egyik legnagyobb könyvnyomdája volt annak idején Klapka József é Temesvárott. Akkori időknek megfelelőleg rengeteg pénzt, tízezer forintot, jövedelmezett évente ez a vállalkozás. Négyezer kalendárium kelt el s főleg rengeteg álmoskönyv.

1822 egy nyári éjszakáján cigányzene, hatalmas dárídó zaja zavarta fel álmából a Belváros jámbor lakosságát, Döbrentei Gábor, a Ludas Matyi szerzője mulatott a Trombitásban, kebelbarátjával Trattner Tamással, kinek beiktatását jött le megünnepelni Pestről.

Flaneur.

— **Kommunista iskola Amerikában.** Newyorkból jelentik: Az amerikai kommunistapárt most nyitotta meg Newyorkban az első kommunista iskolát. Az iskolában elméleti előadások keretében tanítják a kommunizmus elveit. Az iskola neve nemzeti kommunista intézet.

— **Felkelők megtámadtak egy várost.** Moxikóból jelentik: Salamanca városát vasárnap kétszáz felkelő megtámadta. A felkelők, akiket visszavertek, huszonkét halottat hagytak hátra.

— **Két millió font angol kölcsön.** Londonból jelentik: Ullmann György báró, a Magyar Általános Hitelbank igazgatója a Financial News munkatársa előtt kijelentette, hogy Londonban a magyar villamosági művek céljaira hamarosan egy két millió fontos kölcsönt bocsátanak ki.

— **Betörő cégtábla.** A Meinféle kávékereskedés vezetője feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek összevették a Lloyd-soron levő üzletének egyik üvegcegtábláját. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Örülséget szimuláló gyilkos.** Losangelesből jelentik: Parker bankár tizenöt éves leányának gyilkosán Hickmannon az örülség jelei mutatkoztak. Az orvosok tüzetesen megvizsgálták és megállapították, hogy Hickmann csak szimulál. A vizsgálat alapján Hickmann feltétlenül a villamosszékbe kerül.

— **Betörő cigányok.** A medvesi csendőrség tegnap a temesvári ügyészségre szállította Graur János, Jon Marcu, Jon Simon, Petrescu Toma és Goios Péter medvesi cigányokat, akik éjnek idején feltörték a lakatot Rotariu Pál medvesi gazda éléskamráján és onnan hatvanezer lei értékű holmit loptak el. Az ügyészség kihallgatásuk után szabadon engedte őket de az eljárást megindította ellenük.

— **Az amnesztiatörvény alkalmazása.** A temesvári ügyészségen az új amnesztiatörvény értelmében Securianu vezetőügyész eddig közel száz ügyben szüntette meg a büntető eljárást.

— **Üzleti körökből.** A várakozásoknak megfelelően a Kalla-féle arany-sárga óriásbucklingeket időnap előtt kiárusították. A gyár szombat, e hó 11-én egy újabb szállítmány angol halat kap és a közkedvelt óriásbucklingek hétfőtől, e hó 15-étől kezdve ismét mindenütt kaphatók. Kérjen hétfőtől kezdve mindenütt Kalla-féle óriásbucklinget és utasítsa vissza az utánzatokat.

— **Minden napra egy bankbukás.** Bécsből jelentik: Worthmann Róbert kereskedelmi tanácsos, az ismert Worthmann-bankház igazgatója, öngyilkosságot követett el. A bankházat elhibázott spekulációk tették tönkre. Eddigi megállapítások szerint a pénztárból hat millió schilling idegen betét hiányzik. A bankház állítólag csődöt akar önmaga ellen kérni.

Tőzsdei árfolyamok

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénznemben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzuson.

Zürichben a lei 3'11 Párisban —

Temesvári magánárfolyamok 1928 február 11-én reggel:

Angol font: 796'50—797—797, dollár: 163'50—163'75—163'—, dinár: 2'90 külföldi, 2'84 belföldi, 2'84 effect, hollandi forint: 66'10—66'20—66'10, francia frank 6'44—6'45—6'50, olasz lira: 8'62—8'64—8'70, cseh korona: 4'85—4'85—4'75, német márka: 39'05—39'10—39'05, osztrák schilling: 23—23'05—23—, magyar pengő: 28'65—28'66—28'72, svájci frank: 31'47—31'50—31'52.

A JUGOSZLAV KORMANYVALAG. Belgrádból táviratozzák: Vukievics Velja volt miniszterelnöknek nem sikerült újból kormányt alakítani, mire megbízását visszaadta a királynak. A király erre Radics Istvánt állította fel kabinetalakításra, azonban ennek kísérlete is kudarcra végződött. Állítólag arról van szó, hogy kormányalakítási megbízást most Rumovics volt miniszterelnök fogja apni.

— **Világvárosi jellegű munkák emesvárott.** Legújabbban egy impozáns fényképírókat hívja fel a városan sétálók figyelmét. Nézzük a képeket: lenge ideális női portrék, karakterisztikus férfiarok, síró, nevető szép gyerekek. Életből merített témák. Kifejett technika kivül, a helyes megvilágítás, egyéniség, jellemző erő, yaszág és közvetlenség jellemzi a képeket. A mester, aki lehetővé tette, hogy bárki nagyon olcsón hozzájuthasson művészi fotografiához, reméli, hogy a temesvári műértő közönség támogatni fogja törekvéseit. Róth János modern fényképészeti műtermét V., Bul. Carol 15 (Hunyadi-ut 15) mindenkinek figyelmébe ajánljuk.

— **Gyilkoltak a szép leány miatt.** Adáról jelentik: Fehér Andrásné korcsmájában bál volt, amelyen Szécsényi Péter, Major Antal és Kustál József adai egények is résztvettek. A három leány azonban egy szép leány miatt összekülönbözött s mikor aztán hazatértek, Szécsényi és Major botokkal összeverték Kustál fejét. Ez hazavánszorgott, de néhány óra múlva meghalt. A két gyilkos legényt letartóztatták.

— **„2 Costas“ akrobatikus táncospár utólérhetetlen szenzáció a Royal-kávéházban.**

— **Országos Dekameron.** Szilgyethy József, kolozsvári újságíró, hatszáz oldalra terjedő impozáns almanachot ad ki, amely áprilisban fog megjelenni. Az almanach bemutatja az erdélyi színészet, művészet és zenei élet reprezentánsait, akiknek arcképekkel illusztrált életrajzát közli. A legnagyobb értéket adja azonban az almanachnak az a százötven tárca és vers, amelyet a legjobb magyar írók bocsátottak a szerkesztő rendelkezésére. Az Országos Almanach előfizetési ára hatszáz lei lesz.

— **Hangverseny a dohánygyárban.** A Temesvári Dalkör a RMS Dalárdával február hó 18-án, szombaton este 9 órakor válogatott műsora hangversenyt rendez a dohánygyár disztermében. (Bemenet az Eötvös-utcában.) Belépőjegy 40 lei. Műsor után reggelig tartó tánc. A zenét az 5. vadász ezred zenekara szolgáltatja. Külön meghívók nem küldetnek szét.

— **Meghalt munka közben.** Gyertyámosról jelentik: Schneider János huszonkilenc esztendő munkás, aki a Concordia-téglagyárban dolgozott, foglalatossága közben hirtelen összeesett. Mire hozzáfutottak, már csak a halálát állapíthatták meg. Szív-szélhűtés ölte meg.

— **Tiltakozó sztrájk a numerus clausus miatt.** Budapestről jelentik: Az egyetemi ifjuság elhatározta, hogy az új numerus clausus javaslat miatt a jövő héten egy napos tiltakozó sztrájkot rendez.

— **A tizenöt éves démon.** Berlinből jelentik: A berlini esküdtszék tegnap tovább tárgyalta a steglitz drámát. Kihallgatták előbb Krantz Pál vádlottat, aki rávette Schellert, hogy lölje agyon Stephan cukrászt, majd pedig ő lötte le Schellert. Krantz egykedvűen mondta el a dráma lefolyását, mint azt már megírtuk. Azután a dráma koronatanuját, Scheller Hildát, a tizenöt éves demót hallgatták ki. Mikor a törvényszéki szolgá beszólította, nem jelentkezett. Azt hiték, hogy el sem jött a tárgyalásra. Végül kiderült, hogy a tanúk szobájában elaludt. Scheller Hilda is majdnem úgy mondta el a véres éjjel történetét, mint Krantz. A tárgyalás további során mindinkább felmerült annak a gyanuja, hogy Scheller Hilda igyekezett a tanukat befolyásolni. Nincs kizárva, hogy a leányt a tárgyalás során letartóztatták.

A walesi herceg a férfidivatot. Megszoktuk, hogy a férfidivatot évek óta a walesi herceg, Anglia trónörökösé diktálja és ezért fokozott érdeklődésre tarthat számot a hercegnek egy Birminghamban tartott banketten elhangzott felszólalása, amelynek során erre a témára is kiterjeszkedett. **A bankettet az ékszerészek szövetsége rendezte, tehát mindenekelőtt kiterjeszkedett az ékszer fontosságára a divat kialakulásánál; majd fölvetette azt a kérdést, hogy miért szorítják testüket a férfiak, ha estélyi ruhába öltöznek, kemény ingmellbe, akár egy páncélba? Száz év előtt még puha inget hordtak fivarrott gombokkal, de mert a gombok a mosás következtében leszakadtak, őseink kitalálták a kemény inggombot. Am a kemény, különálló inggomb nem tartott a puha ingben és ezért keményítették ki az ingmelleket. Ez a példa is mutatja, hogy milyen tehetetlen és gyámoltalan az emberiség, amely egy ilyen egyszerű kényelmi kérdést sem tud jól elintézni, hanem inkább testi kínokat áll ki.**

— **Hauskát nem engedik szabadon.** A temesvári ítélőtábla mellett működő vádtanács tegnap tárgyalta Hauska Rudolf, a csödbekerült Temesvári Szerb Takarékpénztár volt vezérigazgatójának szabadlábra helyezési kérelmét. A vádtanács hosszas tanácskozás után úgy döntött, hogy a vizsgálat érdekében Hauskát egyelőre nem helyezi szabadlábra.

* **Lilian Rauschel** eksztrikus, balett és spicctáncművész a Royal-kávéházban.

— **Elítélt maffia.** Rómából jelentik: A palermói törvényszék — miként megírtuk — nemrég kezdte el tárgyalni egy maffia perét, amelynek harminckilenc vádlottja volt. A törvényszék most hozta meg ítéletét. A vádlottak közül harminckilencet az életre, egyet terjedő fogházra ítélte, a többi hetet felmentették.

— **Téglát dobott egy lakásba.** Buch Ignác mehalai lakos tegnap békés hangulatban együtt üldögélt a családjával, amikor az ablakon keresztül egy nagy tégladarab repült be a szobába. A megriadt házbeliék az utcára rohantak, hogy a merénylőt elfogják, akkorára azonban a már elfutott. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tégladarab kiderítésére.

— **Autó és villamos karambolja.** A Bonnaz-utcában az 1051. számú autó összeütközött a 41. számú villamoskocsival. A karambol következtében az autó sárhányója pozdorjává tört.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Huszák Klára, Barlea Tódor, Kádár József, Wind Franciska, Rosu Vazul, Matek Katalin, König Mihály, Kéri Antonia, Soboda Mária. Meghaltak: Nikolics Julia 71, Huszák Klára 26, özv. Nyári Mária 66, Riemschneider Ödön 35, Vancea János 37, Grosz Mária 54, Jippel Gyula 72, Jianu Stan 32, Szücs András 51 éves korában. Házasságot kötöttek: Adamovics József és Saic Danica, Molnár István és Blum Lili, Schurer Rudolf és Becker Erzsébet, Oszter Henrik és Fürpacher Katalin, Gyulai István és Losonczy Róza, Koiber Ervin és Sebestyén Karolin, Sarbun Traján és Manolescu Ilona.

* **Inge, Welles, Anni Gulovedsi, Luci Dimitrescu,** a Royal-kávéházban.

— **A Lloyd Taverna igazgatósága** a nagyszerű januári műsor után még fényesebb februári műsorról gondoskodott. A műsor slágere Armandola és Engiona a világhírű néger táncospár. Kiváló erők Ivette és Dani, akiknek eksztrikus táncai ebüvölik a közönséget. Babi és Méri táncai fővárosi színvonalúak. Föllepp még Papp Nusi is, valamint a kiegészítő műsor. Biztos, hogy a februári műsor is esténként telt házakat vonz a Lloyd Tavernába. A műsor minden este színrekerül. Ma délután ötórán tea teljes műsor keretében.

Mulatság

Fehér rózsá - bál

Temesvár, február 11.

A nemes virágok egyik legszebbike a fehér rózsá. A tisztaságot, gyönyörűséget, a zavartalan örömet, a kellemes illatot reprezentálja. Szerencsés ötlet volt a temesvári Magyar Nőgyűléstől, hogy idei bálját a múlt évi Ibolya-bál után a fehér rózsá jegyében tartja meg. A bál iránt már hetekkel előbb nagy volt az érdeklődés, ma pedig, a bál napján, az egész város és környék magyarsága körében lázas az érdeklődés. Fialat leányok százai piruló örömmel készítik elő ruhájukat, amelyben maguk is hasonlóak lesznek a fehér rózsákhoz. A fiatal táncosok egész serege pedig alig várja, hogy ma éjszaka ándálító zene mellett megtáncoltassa a legszebb rózsalányokat. Együtt lesz ma mindenki a Tiszti Kaszinóban, aki a bántágsági magyarság nagy családjához tartozik. A termék díszítése már befejeződött, mindenfelé fehér rózsák pompáznak és fehér rózsák ábrándos illata teszi kellemessé a levegőt. A Tiszti Kaszinó bejáratánál és a lépcsőházban fehér rózsák rendezők várják a hölgyeket, hogy felvezessék őket a bál termeibe. A bálát fehér rózsás élőkép és próióg vezeti ne, majd fehér rózsákkal ékes párok kezdik meg a táncot csárdással. A Tiszti Kaszinó valamennyi helyisége ismét hemzsegni fog emberektől, akik bizonyára reggelig maradnak együtt vigasságban.

A rendezőség ma egész napon át permanenciában van és erre a célra a bál irodát Gyula János dr. ügyvédnek a Városház-utca 3. szám alatti irodájába helyezte át, ahol reggel nyolctól este tízig, a bál kezdetéig állandó inspekió lesz. Belépőjegyek és táncosjegyek egész napon keresztül ott kaphatók és ugyancsak ott állásbérletet a meghiók is. Telefon 23-34. szám. Azok a rendezők, akik még nem vették át jelvényeiket, azokat a bál irodában kaphatják meg.

Aki még eddig nem szerzett volna be a ma esti bála fehér rózsá parfümöt, siessen Antalóczy Gusztávnak a püspöki palotában levő parfümériájába, ahol kitünő minőségben kaphatja a parfümöt.

A TAC karneválja. Az előkelő közönség ad találkozt egymásnak a TAC február tizenharmadikán megtartandó nagy farsangi karneválján. A bálón katoná, cigányzene és jazz-band, tehát három zenekar fogja szórakoztatni a közönséget. A rendezőség a táncoló fiatalság részére külön táncosjegyeket ad ki.

Művészet

Vasárnap zárul az Eminet-Rugescu képműállítás. Eminet Miklós, a kiváló temesvári festőművész, olaszországi tartózkodásának művészi emlékeit állította ki a Cioban-palotában. Ugyanott nyert elhelyezést Rugescu, a korán elhalt román festő posztumusz tárlata is. Alig van már Temesvárott műértő, aki az értékes kiállítást meg nem tekintette volna. Mindkét festő műveiből szép számmal vásároltak is. A kiállítás még ma és vasárnap délelőtt kilenc órától egyig és délután három órától kezdve tekinthető meg. Este nyolc órakor zárul a tárlat.

Magyar festő képei a Fehér rózsá-bálon. A Magyar Nőgyűlés ma este rendez meg idei bálját. A Tiszti Kaszinó nagytermét ebből az alkalomból gyönyörűen feldíszítették. A legszebb dísz képezik V Adler Jenő bántágsági magyar festőművész képei, amelyek közül több reprezentatív darab díszíti a falakat. V Adler ma különösen a nyugat nagy kulturcentrumokban igen jóhangzású és Budapesten, Bécsben, Münchenben rendezett kiállításai mindenütt a kritika osztatlan elismerésével találkozott. Ugy értesülünk, hogy V Adler Jenőnek egyik magyar motívum festményét a bálon a megjelenetek között kisorsolják.

Hercegnő és cigány szerelme

6

Valami csodálatos volt ebben a játékban. Szinte más szférába vitte a hallgatók lelkét. Megfeledeztek róla, hogy bárban ülnek és azt képzelték, hogy valahol messze-messze ott vannak egy eddig sohasem látott gyönyörűsége vidéken és földöntúli zenét hallgatnak.

Klára nem fordította el szemét a cigányprimásról.

Mikor ez befejezte játékát, a termen ismét a tetszésnek viharos zúgott végig. Klára azonban nem tapsolt. Kezei mozdulatlanok maradtak. Átszellemült arccal ült a helyén.

Klára úgy vette észre, hogy a cigányprimás, aki a tapsokra hajlong a közönség felé, merően, majd pedig mosolyogva néz le reá.

A bár műsora ezzel véget ért.

A műsor után a cigányzenészek lejöttek a színpadról és a nézőtérre helyezkedtek el.

Klára és Nelly ott ültek az asztalok mellett. Keveset beszéltek. Klára gondolatai elmerengtek. Nelly is észrevette, hogy a cigányprimás mely benyomást tett a barátnőjére.

Rigó Janesi hegedűjével a hóna alatt közel Klárák asztalához állott meg.

Klára látta, hogy a helyiség többi látogatói pénzt adtak a cigányprimásnak. Ő is elővett egy ezer dolláros bankjegyet, azt a kezében tartotta és várta, amíg a cigány egészen közel érkezik hozzá. Mikor aztán a primás közel volt hozzá, feléje nyújtotta a pénzt. Ez azonban némán nézett rá, majd a fejét esővalta. Nem nyult a pénz után, hanem közelebb lépett Klárához, a füléhez hajolt és halkán suttogta:

— Rigó Janesi, a cigányprimás nem fogad el hölgyektől pénzt.

Klára megdöbben ezekre a szavakra. A cigányprimás pedig folytatta:

— Szép kisasszony, az én szemem felismerte, hogy a férfiruhában nő van. Nőktől én muzsikámért csak édes díjat fogadok el.

Azután újból felegyenesedett. Hegedűjén játszani kezdett. Klára érezte, hogy ezt a nótát kizárólag neki játsza. Számára ennek a dalnak nem volt szövege és mégis úgy érezte, hogy annak minden ütemét mélyen átérti.

Ebben a nótában benne volt a cigány titkos szerelme, melynek dallama a barna leányt kiesalja a csárdából. Ez a nóta gyönyörű csillagos éjről szólt, amely a sík pusztaság fölött domborodik. Ebben a dalban benne volt minden vágyó, kérő, követelő szenvedély, mely emberi szívet eltölteni képes.

Mikor a nóta, amely Klára minden idegszállát perzselte, véget ért, a cigányprimás a többi vendég felé fordult és azoknak játszott.

Klára pedig barátnőjéhez hajolt és lázasan suttogta:

— Gyere, Nell, menjün innen! Vigyél erőszakkal innen, ha azt nem akarod, hogy valami borzasztó történjen. Istenemre mondom, nem bírok magamon sokáig uralkodni. Valami hatalom üz, hogy rohanjak oda Rigóhoz és ragadjam meg a kezét. Valami üz, hogy csókoljam meg azt az embert. Félek magamtól és azért nem merek itt maradni, mert nem állok jót magamért.

Nelly fölállott és vitte ki magával a helyiségből a barátnőjét.

Pár pillanat múlva kint voltak az utcán. Autóba ültek, amely visszavitte őket a Fifth Avenüere a Ward-villába.

Nelly ezen az éjszakán Kláránál aludt. Egyszer arra ébredt, hogy Klára álmában hangosan beszél. Ezt suttogta:

— Édes díjat kívánsz tőlem? Ó, ne kérjed tőlem ezt az édes díjat, mert attól félek, hogy megadom azt neked.

Másnap reggel, amikor Klára fölébredt, az egész éjszakai kaland úgy tűnt föl neki, mint valami álom. Kivgrott az ágyból. Fel és le járkált a szobában. A szemé egyszer megakadt egy cédulán, amely az asztalon feküdt. Felemelte a cédulát és látta, hogy azt Nelly írta. Mőhőn olvasta róla a következő szavakat:

Kedves Klára!

Lábujjhegyen lopóztam ki a szobából, mert nem akartalak fölkelteni és mégis korán otthon szeretnék lenni, mielőtt még a szülőim odabaza lesznek.

Nagyon kérek, hogy a szép cigányprimást verjed ki a fejedből. Töröld ki ezt a kalandort az életedből és gondold meg, hogy ez a legény mégis csak egy közönséges cigány, akinek rokonai sátrak alatt laknak, nomád életet folytatnak és hogy shoking egy cigányt csak megérinteni is.

Feledd el őt és hidd el, hogy ez számodra a legjobb, amit tehetsz. És feledd el az egész éjszakai kalandot, amelyre én csábítottalak. Züllöttünk egyet, megnéztük magunknak az éjszakai Newyorkot és ezzel az ügy el van intézve egyszersmindenkorra.

Hidd el, drága Klára, hogy ezzel a lehető legjobbat tanácsolom neked és ezzel maradtam sok csókkal

szerető barátnőd

Printon Nelly.

Most már azután egészen biztosan látta, hogy élménye nem volt álom. Barátnőjének írása, melyet kezében tartott, megmutatta neki a valóságot.

Felsőhajtott:

— Hej, könnyű a jó Nellnek tanácsot adni! Báresak olyan könnyen menne, hogy kiverjem a fejemből ezt a cigányt!

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések

Egy szó ára három lei, vas-tag betűvel öt lei. Legkisebb apróhirdetés harminc lei, álláskeresőknek tíz szóig husz lei.

Előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az utolsó előfizetési nyugta felmutatása ellenében havonként egyszer díjmentesen közölhetnek egy tíz szóig terjedő apróhirdetést.

A hirdetési díj mindenegyes esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Orástanoncnak testileg egészséges, jól nevelt, okos fiu, feltétlenül jó iskolai bizonyítvánnyal felvétetik. Gács Ferenc órásnál, Timișoara, Erzsébetváros, Király-tér 12. (377)

Mindenes szakácsnő jó bizonyítványokkal felvétetik. Sütő Béla IV, Begajobbsor 17/a, II. em. 4. (381)

Allást keres

Román, német, magyar nyelvet tökéletesen bíró gép- és gyorsíró március elsejére állást keres. Cimeket a kiadóba „Gépiró” jelígre kérek.

Házvezetőnőnek ajánlkozik 38 éves özvegy urinő, ki gazdálkodáshoz is ért. Cim: Temesvár, IV, Bem-utca 24. Juhász. (370)

Lakás

Erzsébetvárosban, kellemes helyen, villamos közvetlen közelében egy csinosan butorozott, tiszta, csendes szoba kiadó. Cim a kiadóban.

Üzlethelyiség lakással főutvonalon betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. (379)

Butorozott kis szoba, egyszerű, de tiszta, kiadó. Gyárvaros, Iskola-u. 2. Háztulajdonos. (378)

Kiadó május elsejére 2 szobás lakás verandával, kerttel. 2 évi házbér előre fizetendő. Cim a kiadóhivatalban. (374)

Motorkerék pár

javitások, bármily gyártmány, jótállás mellett

Katzkynál

Mercy-utca 10.

Adás-vétel

Olcsó házhelyek eladók. Érdeklődni IV., Fröbl-utca 15, ajtó 8. (366)

Kifogástalan állapotban levő használt férfiruhák eladók. Cim a kiadóban.

Selyem behuzásu szalon garnitúra, nagy tükörrel, jutányosan eladó. Cimeket „Szalon” jelígre a kiadóba kérek.

Megvételre keresek finom kivitelű fehér garde-de-robe szekrényt. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek „Szekrény” jelígre.

Különféle

Lószerszámok, ostorok állandó raktára Elki szij- és ostorkészítőnél. (Sörgyárral szemben). (186)

Kérje

mindenütt a

Déli Hirlapot

Megnyilt az utazás Kanadába!

Akiknek Kanadába szülő, kész utlevélük van, február 3-tól 7-ig megkaphatják a kanadai bevándorlási vizumot Temesvárott,

A CANADIAN PACIFIC

ügynökségél,

Józsefv., Begabalsor 24, (a Bcgaparton)

Telefon: 11-28.

Az első csoport február 8-án indul.

Meghívó.

Az

Első Karánsebesi Takarékpénztár R.-T. Caransebeș

f. évi március hó 20-án d. e. 11 órakor tartja meg intézeti házában

51-ik rendes évi közgyűlését

melyre t. részvényeseit ezennel tisztelettel meghívjuk.

Napirend:

1. Két részvényes megválasztása a jegyzőkönyv hitelesítésére.
2. Az Igazgatóság és Felügyelőbizottság jelentése az elmúlt üzletévről. A mérleg előterjesztése. A felmentvény megadása. Az Igazgatóság és Felügyelőbizottság előterjesztése a nyereség felosztása iránt.
3. Az alapszabályok megváltoztatása.
4. A Felügyelőbizottság megválasztása.
5. Előterjesztés és határozathozatal a Felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítására vonatkozólag.

Caransebeș, 1928 január 30.

Az Igazgatóság.

N. B. Az alapszabályok 22. §-a értelmében azon részvényesek, kik a közgyűlésen akár személyesen, akár meghatalmazottjuk útján résztvenni óhajának, kötelesek részvényeiket azok le nem járt szelvényeivel együtt 4 nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézet pénztáránál vagy a Banca Marmorosch, Blank & Co. București-nál, vagy a Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. Timișoara-nál, vagy ennek fiókjainál letétbe helyezni.

Vagyon

Mérleg-számla 1927 december 31.

Teher

Pénztárkészlet:			Részvénytőke	5,000,000	—
Késpénz	3,118,215.—		Tartalékalap*)	2,002,005.—	
Idegen pénznemek	216,260.—	3,334,475	Árfolyam különbözeti alap	250,000.—	
Más pénztáratételeknél elhelyezett tőkék		3,027,514	Kétes követelések tartalékalapja		
Váltótárca		20,281,243	az adót. 32. §-a ért. ...	750,000.—	
Saját értékpapírok		2,572,357	folyó évi dotáció	250,000.—	1,000,000.—
Fedezett folyószámlakövetelések		32,707,801	„Schwab Károly” jubiláris és tisztviselői segélyalap		200,000
Italárak		6,457,178	Betétek:		
Ingtatlanok:			Takarékbetétek	48,263,039.—	
Intézeti székház	118,000.—		Folyószámlában	5,855,139.—	54,118,178
Ardeal-utcai ház és egyéb ingatlanok	82,000.—	200,000	Hitelezők		1,902,612
Inkasso	2,567,700.—		Visszszámítás a Banca Națională-nál		1,475,750
Szavatosságok — Óvadékok	513,000.—		Inkasso		2,567,700.—
Berendezés		2	Szavatosságok — Óvadékok		513,000.—
			Átmeneti tételek		970,948
			Nyereség:		
			Áthozat 1926. évből	110,028.—	
			1927. évi tiszta nyereség	1,551,049.—	1,661,077
		68,580,570			68,580,570

*) Az igazgatóság javaslatának elfogadása esetén 2,250,000 leire emelkedik.

Veszteség

Veszteség- és nyereség-számla 1927 december 31.

Jövedelmek

Költségek, utazási költségek, nyomtatványok, porto, telefon, sürgöny költségek	2,269,031	—	Nyereségáthozat 1926. évből	110,028	—
Adók és illetékek	354,927	—	Kamatok, jutalékok és áruüzleti nyereség	4,089,007	—
Kétes követelések tartalékalapjának javadalmazás-ára az adótörvény 32. §-nak b. pontja értelmében	250,000	—	Ingatlan bérjövödelem	336,000	—
Nyereség:					
Áthozat 1926. évből	110,028.—				
1927. évi tiszta nyereség	1,551,049.—	1,661,077			
		4,535,035			4,535,035

Fischer s. k.
ügyvezető igazgató — expert contabil

Caransebeș, 1927 december 31-én.

Glück s. k.
cégvezető — contabil autorizat

Az Igazgatóság:

Szana s. k. elnök   Schwab s. k. vezérigazgató   Bastius s. k.   Bibel s. k.   Dr. Coste s. k.   Dr. Halle s. k.   Munk s. k.
Panco s. k.   Pauck s. k.   Radó s. k.   Raducanu s. k.   Rezacs s. k.   Schiller s. k.   Dr. Szörényi s. k.   Tabacovici s. k.
Tirbu s. k.   Vidrighin s. k.

Megvizsgáltuk és a könyvekkel egyezőnek találtuk.

A Felügyelőbizottság:

Zápori s. k. elnök   Andrei Alexandru s. k.   Halle Róbert s. k.   Klein Rudolf s. k.   Pollák Rudolf s. k.   Straub Péter s. k.

Déli Hirlap

1928 FEBRUAR 12

LEGUJABB

IV. ÉVF. 34. SZÁM

Vérfertőző szerelem

Édes testvérek tragikus házassága, mely mindkettőjük öngyilkosságával végződött

Varsó, február 7.

Rémregénybe illő dráma játszódott Lengyelországban, olyan, amilyent csak ponyvairó beteges fantáziája találhat ki, vagy maga — az élet. Körülbelül harminc év előtt Koslowski lengyel orgonaművész feleségül vett egy podolai leányt, akit az egész környéken a legszebb leánynak tartottak. Az orgonista szülei hátróztan ellenezték a házasságot, mert azt akarták, hogy fiuk gazdag leányt válasszon. Az orgonista azonban szívét követve, mégis feleségül vette a szegény, de annál szebb leányt, akivel boldog házasságot élt. Igaz, nem sokáig, mert

az asszony a második gyermek megszületése után meghalt. Röviddel ezután az orgonista kivándorolt Braziliába.

Kisfiát felesége rokonságánál helyezte el, 6 pedig leányával hajóra szállott. Amikor a fiu huszonnégy éves lett, szintén kiutazott Braziliába, hogy atyját és testvérét megkeresse. Időközben azonban az orgonista meghalt, a leány pedig eltűnt, úgyhogy a fiu minden kétségbeesett keresés ellenére sem tudta testvére hollétét meg tudni. Amikor a fiatal Koslowskinak kifogyott a pénze, munkát keresett és egy farmban kapott is alkalmazást. A tragédia tulajdonképpen itt kezdődik.

A farmernek volt egy nagyon szép leánya, akibe a fiatal Koslowski halálisan beleszeretett. A leány sem idegenkedett a szép lengyel fiutól, úgyhogy ez felbátorodva a farmertől megkérte a leány kezét.

Nem kis meglepetésére a farmer elmondta neki, hogy a leány tulajdonképpen nem az ő gyermeke, hanem egy lengyel kivándorló hozta a farmra. A kivándorló nemsokára meghalt és a kisleány gondozását a farmer vállalta magára. A farmer, aki nagyon szerette fogadott leányát és annak boldogságát szíven viselte, beleegyezését adta a házassághoz, amely nemsokára meg is történt. Néhány év múlva Koslowski elhatározta, hogy feleségével visszatér Lengyelországba. A házaspár utnak is indult. Felkeresték a régi családi házat és a rokonoikat, nem is sejtve, hogy látoga-

tásuk alkalmával milyen szörnyű tragédia lavináját indították el. Néhány napig vendégségben voltak Koslowski apai nagynénjénél, aki az orgonaművész feleségének halála és az orgonaművész házasságának történetét, adatokat szolgáltatott a gyermekek sorának kialakulásáról és

ekkor derült ki, hogy a fiatal Koslowski a farmer nevelt leányának személyében tulajdon édes testvérét vette el feleségül.

A nagynéni a borzalmas felfedezésről először a falu lelkészét értesítette, aki a fiatal házaspárt maga elé hívatta és feltárta előttük a megrendítő valóságot. A lelkész közölte velük, hogy mint igen közeli vérrokonok nem élhetnek házasságot és a megkötött házasságot a törvény értelmében azonnal hatálytalanítani kell. A lelkész szavai irtózatot hatással voltak a két egymást szerető fiatal lélekre. Annyira szerették egymást, hogy nem is tudták elképzelni, hogy valamikor el kell válniuk egymástól.

Az a tudat azonban, hogy vérfertőzést követtek el, mindkettőjüknek leírhatatlan lelki szenvedéseket okozott.

A sorstragédiákba is beillő tragikus helyzet konzekvenciáit elsőnek a fiatal Koslowski felesége vonta le. Nem tudta elviselni azt a gondolatot, hogy saját fivérének legyen a felesége és ezért megmérgezte magát. A gyorsanölő mérge azonnal végzett a szerencsétlen teremtéssel. A fiatal Koslowski nemsokára

értesült az asszony tragédiájáról, ő is elhatározta, hogy öngyilkos lesz. A község közelében fekvő tó vizébe ölte magát.

A megrendítő családi tragédia egész Lengyelországban mélyeséges megdöbbenést váltott ki. A tragikus sorsu házaspár temetésére óriási tömeg verődött össze és megrendítő jelenetek közepette helyezték örök nyugalomra a két bolgódaltan fiatal teremtést.

Halálos műtét

segítségével egy orvos megakadályozta fia házasságát, majd öngyilkos lett

Majna-Frankfurt, február 10.

Majna-Frankfurt város egyik szállodájában januárban megjelent egy orvos egy fiatal nővel és szobát bérelt. A fiatal nő az anyaság jelei mutatkoztak. Másnapra az orvos eltűnt a szállodából. Amikor a nő nem mutatkozott, behatoltak a szobába és

megállapították, hogy az orvos a leányon tiltott műtétet hajtott végre, amelynek következtében azonban a szerencsétlen teremtés meghalt.

A hatóság biztosra vette, hogy az orvos a büntetéstől való félelem miatt tűnt el nyomtalanul. A lányról kiderült, hogy az egyik mulatóhely ismert táncosnője volt. A szerencsétlen nőt nagy részvét mellett temették el.

Tegnap a frankfurti rendőrséget egy ismeretlen férfi hívta föl telefonon és közölte, hogy ő a táncosnő gyilkosa. Elmondta, hogy a fia beleszeretett a

feslett életű táncosnőbe és amikor viszonyuknak gyümölcse kezdett mutatkozni, elhatározta, hogy a nőt elveszi feleségül. Az apa azonban erről tudni sem akart és mindent elkövetett, hogy a fiát erről a tervről lebeszélje. Mikor aztán látta, hogy minden rábeszélés hiábavaló, rávette a leányt, hogy magát műtétnek vesse alá, a műtétet szándékosan úgy végezte, hogy annak kimenetele halálos legyen. Így akarta fiát megszabadítani a szerencsétlen házasságtól.

Fia azonban azóta buskomorságba esett. Az orvos belátja most már tévedését és mélyen fájjalja azt. Éppen ezért elhatározta, hogy öt perc múlva főbelövi magát.

A beszélgetés végén megmondta a nevét és a címét is. A rendőrség azonnal a bementett címre sietett, ahol megtalálta az orvos holtestét.

Amíg a távirat eljut a címzetthez

Temesvár, február 11.

A posta vezérigazgatósága a jobb postaszolgálat érdekében és a közönségre való tekintettel is, néhány héttel előtt olyan értelmű intézkedést bocsátott ki, amely szerint a táviratok megérkezéstől számított négy órán belül a címzettnek kikézesítendő. A rendelet azonban nem tartják be. Hiábavaló a b u n e a temesvári postafőnök előzetesítése és dícsérendő ügybuzgalma, a kiadott intézkedést nem respektálják, mint az alábbi eset is igazolja. Bukarestből február 10-én harmadikán délelőtt tizenegykor egy temesvári ember, akinek bizonyára fontos volt a fővárosból feladott intézkedése, táviratilag közölt valamit egy temesvári céggel. A táviratot mint azt a temesvári postahivatal közlőjének írása is igazolja, a temesvári posta még aznap délután tizenöt óra husz perckor vette át. Időközben aztán az történt, hogy a távirat feladója már három napja hazatért, el is feledkezett a táviratról, amikor tegnap délelőtt a címzett mosolyogva említte, hogy végre február hó kilencedikén, tehát hat napos késéssel, megkapta a táviratot. A postafőnök figyelmébe ajánljuk ezt az esetet is.

ARANYPÉNZT VERET A JEGYBANK. Bukarestből jelentik: Brătianu Vintila miniszterelnök és Burileanu, a Banca Nationala kormányzója között végleges megállapodás jött létre az 1927-ben megszavazott törvény értelmében a Banca Nationala által verendő aranypénzre vonatkozólag. A pénzügyminiszter felhatalmazást adott a Nemzeti Banknak, hogy háromszázezer darab husz, százötvenezer darab huszonöt, százötvenezer darab ötven és harmincezer darab száz leies aranypénzt veressen, összesen tizennyolc millió lei értékben. A felhatalmazás szerint az aranypénz a londoni pénzverdében készíttik.

A MÁLTAI LOVAGOK ÚJ PERJELT KIVANNAK. Budapestről jelentik: A szuverén máltai lovagrend magyar tagjai Karácsonyi Jenő grófnak, a rend magyarországi követének palotájában gyűléseztek. Kimondták annak szükségességét, hogy a rend számára Magyarországon új perjeliséget alakítsanak, mert Ausztriával és Csehszlovákiával a kapcsolat megszünt és a három ország többé nem képezhet egy perjelséget. Ezt a kívánalmat előterjesztik a rendnek Rómában székelő nagymesteréhez.

Temesvári Magyar Dalárda farsangi estélye február 21-én

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

Nyomatott a Helicon Bánáti nyomda részvénybirtokosságánál, Timișoara.